



www.czs.si

Čebelarska zveza Slovenije
Brdo pri Lukovici 8
1225 Lukovica
tel: (01) 729 6100
faks: (01) 729 6132



Lukovica, 13. 2. 2026

Zasadimo prihodnost: čas je za medovite rastline

Tomaž Samec, Svetovalec za varno hrano pri JSSČ

S prihodom pomladi se narava prebudi v vsej svoji raznolikosti. Prvi cvetovi, toplejši dnevi in živahno brenčanje opraševalcev nas vsako leto znova spomnijo, kako tesno smo povezani z naravo. Med prvimi znanilci novega letnega časa so čebele, čmrlji, metulji in drugi opraševalci, ki s svojim delom (opraševanjem) omogočajo nastanek plodov, semen. Njihova vloga v naravi je nenadomestljiva, saj neposredno vplivajo na pridelavo hrane, ohranjanje biotske raznovrstnosti in stabilnost ekosistemov.

Kljub temu so opraševalci danes vse bolj izpostavljeni pritiskom sodobnega okolja. Spremembe v rabi prostora, intenzivno kmetijstvo, pogoste in prezgodnje košnje, onesnaževanje ter podnebne spremembe postopoma zmanjšujejo razpoložljive vire hrane in primeren življenjski prostor. Posledice teh procesov niso vidne le v zmanjšanju števila opraševalcev, temveč tudi v osiromašeni krajini in manjši odpornosti narave. Prav zato je pomembno, da se kot družba in kot posamezniki zavedamo svoje vloge ter s preišljenimi dejanji prispevamo k ohranjanju naravnega ravnovesja.

Medovite rastline – temelj zdravega okolja

Medovite rastline predstavljajo osnovni vir nektarja, mane in cvetnega prahu, ki jih opraševalci potrebujejo za preživetje od zgodnje pomladi do pozne jeseni. Raznolika in časovno razporejena cvetoča vegetacija jim omogoča nemoteno prehranjevanje ter uspešen razvoj skozi vse leto, hkrati pa bogati podobo krajine in izboljšuje kakovost bivanja.

Pomembno vlogo pri tem igrajo cvetoči travniki, sadovnjaki, vrtovi, mejice in njive, pa tudi manjše zelene površine v urbanem okolju, kot so obcestne zelenice, balkoni, terase in javni parki. Vsak prostor, kjer zacveti medovita rastlina, postane dragocena postojanka za opraševalce.

Premišljeno ravnanje – majhni koraki z velikim učinkom

Poleg sajenja je za ohranjanje opraševalcev ključno tudi odgovorno ravnanje pri vzdrževanju zelenih površin in varstvu rastlin. Z zamikom prve košnje do konca cvetenja omogočimo rastlinam, da se razmnožijo, opraševalcem pa, da si naberejo dovolj hrane. Prav tako je pomembna preišljena uporaba fitofarmaceutskih sredstev

– izbira opraševalcem prijaznejših pripravkov ter izogibanje škropljenju v času cvetenja. Gre za preproste ukrepe, ki pa imajo dolgoročno izjemno pozitiven vpliv.

Vsak posameznik lahko prispeva k cvetoči prihodnosti

Za podporo opraševalcem niso potrebne velike površine ali obsežni posegi. Možnosti so številne in dostopne prav vsakomur:

- na balkonih in terasah z zasaditvijo dišavnic in cvetočih rastlin,
- na vrtovih z izbiro medovitih trajnic, grmovnic in dreves,
- na njivah in večjih površinah s setvijo rastlin, kot so ajda, facelija, detelja, sončnice ali mak,
- v urbanih okoljih z zelenimi strehami na javnih objektih.

Vsaka zasaditev, ne glede na obseg, pomeni prispevek k bolj zdravemu, odpornejšemu in prijaznejšemu okolju. Vsaka cvetlica šteje!

Povabilo k skupnemu dejanju

Pri Čebelarški zvezi Slovenije **že peto leto** zapored s projektom »**Dan sajenja medovitih rastlin**« povezujemo ljudi k skupnemu poslanstvu – ohranjati opraševalce in soustvarjati cvetočo prihodnost. Zato vas vabimo, da se nam v **soboto, 21. marca 2026**, pridružite tudi vi ter po svojih zmožnostih posadite medovito rastlino – cvetlico, grm ali medovito drevo.

Vsaka posajena rastlina je naložba v prihodnost, v biotsko raznovrstnost in kakovostno življenje vseh generacij. S skupnimi dejanji ustvarjamo prostor, kjer narava znova zacveti in kjer opraševalci najdejo varno zavetje.

